

INFORMACJA
o sytuacji w handlu zagranicznym
we wrześniu 2009 r. i po trzech kwartałach br.
(na podstawie wstępnych danych NBP)

1. Wyniki we wrześniu 2009 r.

We wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, eksport spadł o 17,1% (tj. o 1 940 mln EUR), do poziomu 9 413 mln EUR. Tym samym jego spadek okazał się najłagodniejszy od marca br., a jednocześnie o 3,7 pkt. proc. łagodniejszy niż w sierpniu br. Z kolei w wartościach bezwzględnych eksport we wrześniu br. był o 1 489 mln EUR wyższy od jego średniomiesięcznego poziomu po 8 miesiącach br.

Import natomiast zmniejszył się o 26,4% (w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r.), tj. o 3 386 mln EUR, do poziomu 9 417 mln EUR. Podobnie jak w poprzednich miesiącach br. jego spadek okazał się głębszy niż po stronie eksportu, przy czym różnica ta zwiększyła się z 7 pkt. proc. w sierpniu br. do 9,4 pkt. proc. we wrześniu br. Warto odnotować, że w wartościach bezwzględnych wrześniowy poziom importu - podobnie jak eksportu, okazał się znacznie wyższy (tj. o 1 248 mln EUR) od średniomiesięcznej wartości importu po 8 miesiącach br.

W rezultacie deficyt obrotów towarowych został niemal całkowicie zredukowany - z 1 450 mln EUR we wrześniu 2008 r. do 4 mln EUR we wrześniu 2009 r.

Deficyt rachunku obrotów bieżących (ROB) został zredukowany do 57 mln EUR, tj. ponad 2-krotnie w porównaniu z poziomem notowanym miesiąc wcześniej. Jednocześnie był on o blisko 2 mld EUR niższy od jego poziomu we wrześniu 2008 r. Wpłynęła na to znacząca poprawa salda we wszystkich pozycjach ROB, a mianowicie:

- zmniejszenie deficytu w obrotach towarami (o 1 446 mln EUR),
- zmniejszenie deficytu w pozycji dochodów (o 363 mln EUR),
- zwiększenie nadwyżki w pozycji transferów bieżących (o 141 mln EUR),
- zwiększenie nadwyżki w pozycji usług (o 38 mln EUR).

Obroty towarowe we wrześniu 2009 r. w EUR i PLN przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1.

	Wrzesień 2008		Wrzesień 2009		Dynamika (Wrzesień 2008=100)	
	w mln EUR	w mln PLN	w mln EUR	w mln PLN	w EUR	w PLN
Eksport	11 353	38 274	9 413	39 191	82,9	102,4
Import	12 803	43 160	9 417	39 207	73,6	90,8
Saldo	-1 450	-4 886	-4	-16	-	

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

2. Wyniki po trzech kwartałach 2009 r.

Po trzech kwartałach 2009 r. wartość polskiego eksportu wyniosła 72,8 mld EUR i w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego była niższa o 22,5%, tj. o 21,2 mld EUR.

W tym samym okresie import osiągnął wartość 74,8 mld EUR i okazał się o prawie 30%, tj. o 31,9 mld EUR niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Tym samym deficyt obrotów towarowych zmniejszył się 6,5-krotnie, do poziomu niespełna 2 mld EUR.

W rezultacie notowany przed rokiem głęboki deficyt na rachunku obrotów bieżących został zredukowany z poziomu 13,5 mld EUR do 1,5 mld EUR. Na tak zdecydowaną poprawę salda ROB złożyły się następujące korzystne zmiany w pozycjach tego rachunku:

- zmniejszenie deficytu obrotów towarowych (o 10,8 mld EUR),
- zmniejszenie deficytu w pozycji dochodów (o 779 mln EUR),
- zwiększenie nadwyżki w pozycji usług (o 730 mln EUR).

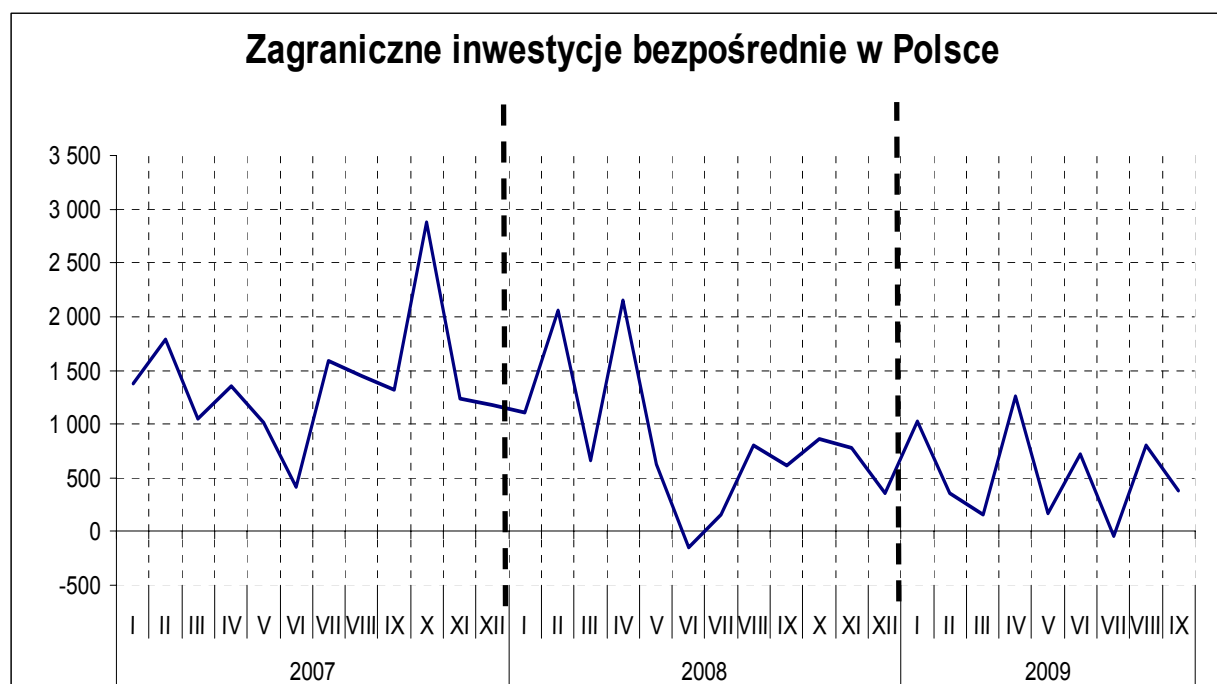
Natomiast w pozycji transferów bieżących doszło do zmniejszenia nadwyżki (o 264 mln EUR, do 4,5 mld EUR).

3. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

We wrześniu br. odnotowano napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich w wysokości 378 mln EUR, tj. o 231 mln EUR niższy niż we wrześniu 2008 r. Jednocześnie był on ponad 2 -krotnie mniejszy niż miesiąc wcześniej.

Łączny napływ BIZ po trzech kwartałach 2009 r. osiągnął wartość 4,8 mld EUR, czyli ok. 40% niższą niż przed rokiem.

Zmiany napływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w okresie I/2007 – IX/2009 zilustrowano na poniższym wykresie.

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

4. Uwarunkowania kursowe

Wrzesień br., był kolejnym miesiącem z rzędu, kiedy to odnotowano osłabienie się dolara w stosunku do waluty krajowej. Jego kurs wobec złotego był **o 1,2% słabszy niż w sierpniu br., jakkolwiek zarazem o 21,7%, mocniejszy niż rok wcześniej.**

Z kolei kurs EUR we wrześniu br. był o 23,5% mocniejszy niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego oraz o 0,8% mocniejszy niż w sierpniu br.

Jakkolwiek średni kurs EUR i USD za okres ośmiu miesięcy 2009 r. wzrósł w stosunku do lipca ub. r. odpowiednio o: 34,3%, 55,4% (kiedy to nasza waluta była rekordowo silna), to jednak w porównaniu z kwietniem 2004 r. ich kursy względem złotego były słabsze odpowiednio o: 8% i 18,8%.

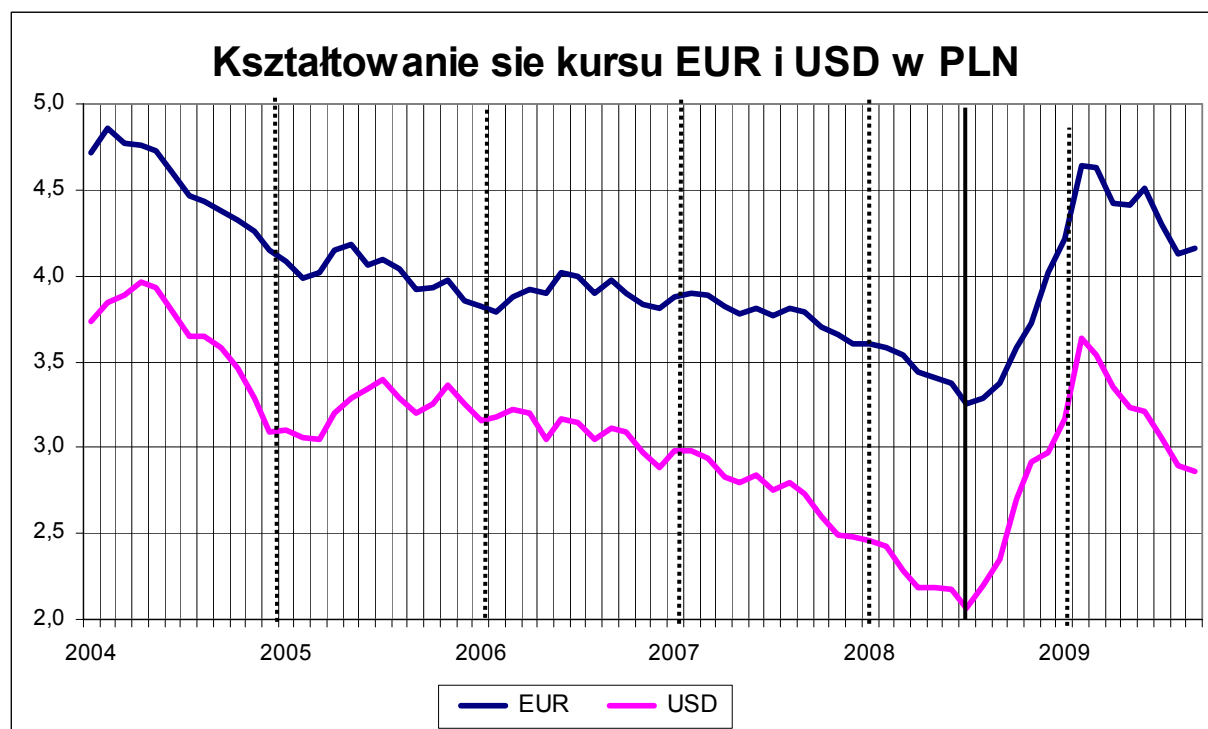
Porównanie średnich kursów EUR i USD wobec złotego w okresie I-IX 2009 r. z ich poziomem w wybranych okresach poprzednich przedstawiono w tabeli 2 oraz na wykresie.

Tabela 2. Kurs EUR i USD w złotych

	Średni kurs EUR i USD w złotych	
	<i>EURO</i>	<i>USD</i>
Rok 2004	4,5340	3,6540
kwiecień 2004 (rekordowo słaby złoty)	4,7581	3,9587
Rok 2008	3,5166	2,4092
lipiec 2008 (rekordowo silny złoty)	3,2600	2,0674
sierpień 2009	4,1311	2,8956
I-IX 2009	4,3777	3,2136
	Wskaźnik kursu EUR i USD (w %)	
<i>Kurs w okresie I-IX 2009 r. w stosunku do poziomu:</i>	<i>EURO</i>	<i>USD</i>
średniego w 2004	96,6	87,9
z kwietnia 2004	92,0	81,2
średniego w 2008	124,5	133,5
z lipca 2008	134,3	155,4

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

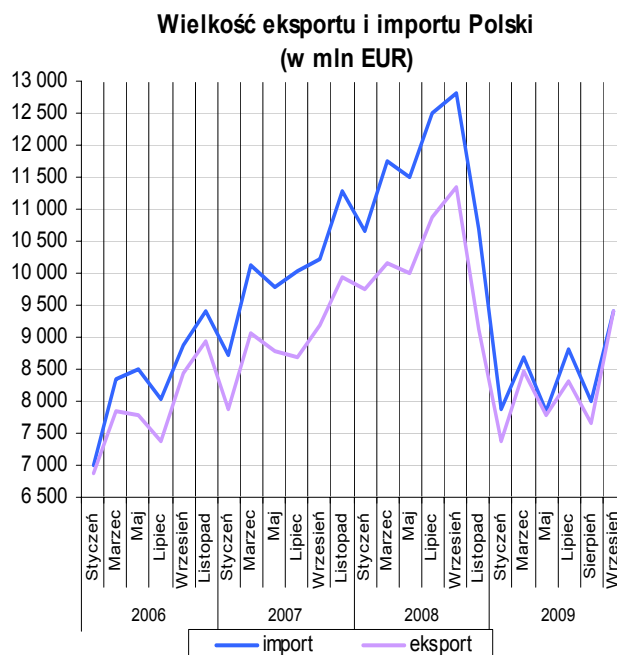
Wykres. Zmiany kursów USD i EUR w złotych w okresie I/2004 – IX2009

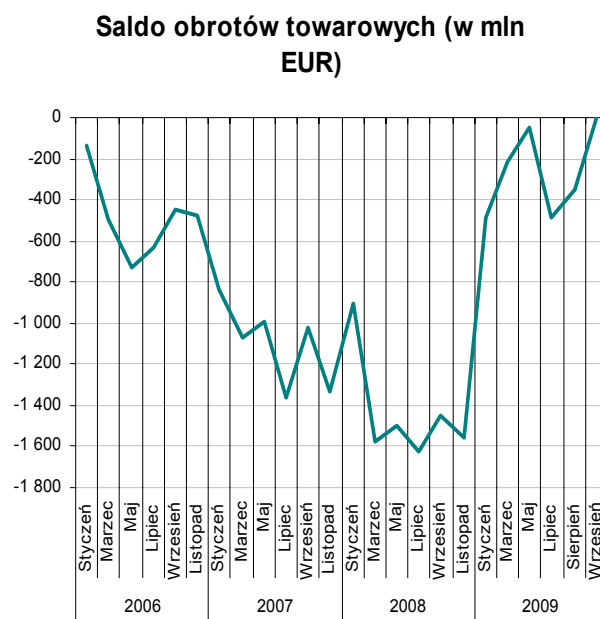
Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

5. Podsumowanie i wnioski

- We wrześniu br., eksport spadł o 17,1%, czyli o 3,7 pkt. proc. wolniej niż w sierpniu br. W wartościach bezwzględnych okazał się on najwyższy w tym roku, a jednocześnie prawie równy z importem. Równoczesny spadek importu (o 26,4%) okazał się głębszy (o 9,4 pkt. proc.) niż po stronie eksportu, przy czym dystans między tempem jego spadku, w porównaniu z eksportem okazał się o ponad 2 pkt. proc. większy niż w sierpniu br.
- W rezultacie doszło do radykalnej redukcji deficytu obrotów towarowych, tj. z 1 450 mln EUR do 4 mln EUR. Jego wrześniowy poziom był jednocześnie o 344 mln EUR niższy niż w sierpniu br.
- Utrzymujące się od początku br. głębsze załamanie importowe, w porównaniu z eksportem (o blisko 7,5 pkt. proc) zaowocowało radykalną redukcją deficytu obrotów towarowych do niespełna 2 mld EUR po trzech kwartałach br. (z ok. 13 mld EUR przed rokiem), co znalazło swoje korzystne przełożenie na tempo wzrostu PKB.
- Przewiduje się, że w IV kwartale br., w miarę ożywienia obrotów, wspomniana tendencja do redukcji deficytu ulegnie pewnemu zahamowaniu.

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

Załącznik nr 1. Obroty towarowe z zagranicą oraz saldo rachunku obrotów bieżących według NBP w okresie I 2007 – IX 2009 (w mln EUR)

Miesiące	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących
	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	
	2007						2008						2009					
Styczeń	7 869	8 706	-837	114,5	124,2	-1 140	9 761	10 667	-906	124,0	122,5	-1 170	7 388	7 871	-483	75,7	73,8	-754
Luty	7 940	8 415	-475	112,8	116,1	-850	10 324	11 406	-1 082	130,0	135,5	-1 304	7 608	7 675	-67	73,7	67,3	790
Marzec	9 055	10 129	-1 074	115,6	121,6	-924	10 169	11 741	-1 572	112,3	115,9	-1 918	8 483	8 697	-214	83,4	74,1	-131
I kwartał	24 864	27 250	-2 386	114,3	120,6	-2 914	30 254	33 814	-3 560	121,7	124,1	-4 392	23 479	24 243	-764	77,6	71,7	-95
Kwiecień	8 340	9 272	-932	116,0	126,2	-843	11 278	12 660	-1 382	135,2	136,5	-1 331	7 859	8 066	-207	69,7	63,7	-428
Maj	8 777	9 768	-991	113,0	115,0	-1 446	10 001	11 500	-1 499	113,9	117,7	-1 753	7 786	7 830	-44	77,9	68,1	-420
Czerwiec	8 739	9 889	-1 150	112,0	121,7	-1 723	10 529	12 335	-1 806	120,5	124,7	-1 985	8 281	8 390	-109	78,6	68,0	-11
II kwartał	25 856	28 929	-3 073	113,6	121,7	-4 012	31 808	36 495	-4 687	123,0	126,2	-5 069	23 926	24 286	-360	75,2	66,5	-859
Lipiec	8 683	10 041	-1 358	117,6	125,2	-1 443	10 878	12 507	-1 629	125,3	124,6	-874	8 324	8 812	-488	76,5	70,5	-570
Sierpień	8 635	9 152	-517	115,7	114,6	-762	9 684	11 101	-1 417	112,1	121,3	-1 101	7 665	8 013	-348	79,2	72,2	124
Wrzesień	9 194	10 218	-1 024	109,0	115,1	-881	11 353	12 803	-1 450	123	125	-2 045	9 413	9 417	-4	82,91	73,55	-57
III kwartał	26 512	29 411	-2 899	113,9	118,2	-3 086	31 915	36 411	-4 496	120,4	123,8	-4 020	25 402	26 242	-840	79,6	72,1	-503
I-III kwartał	77 232	85 590	-8 358	113,9	119,8	-10 012	93 977	106 720	-12 743	121,7	124,7	-13 481	72 807	74 771	-1 964	77,5	70,1	-1 457
Pazdziernik	10 540	11 559	-1 019	115,6	119,7	-1 459	10 873	12 484	-1 611	103,2	108,0	-1 640						
Listopad	9 940	11 273	-1 333	111,3	119,8	-824	9 129	10 682	-1 553	91,8	94,8	-1 432						
Grudzień	8 146	9 819	-1 673	108,0	116,6	-2 314	7 103	8 922	-1 819	87,2	90,9	-1 740						
IV kwartał	28 626	32 651	-4 025	111,9	118,8	-4 597	27 105	32 088	-4 983	94,7	98,3	-4 812						
RAZEM	105 858	118 241	-12 383	113,4	119,5	-14 609	121 082	138 808	-17 726	114,4	117,4	-18 293						
Średnio w miesiącu	8 822	9 853	-1 032				10 090	11 567	-1 477			-1 524	8 090	8 308	-218			-162